

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ,
ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

Ургамал хамгааллын салбарын үйл ажиллагаа

Улаанбаатар хот. 2019 - 04 - 16

Хүнс, хөдөө аж ахуйн яамны
Газар тариалангийн бодлогын
хэрэгжилтийг зохицуулах газрын
ахлах мэргэжилтэн
Г.Эрдэнэцэцэг

Ургамал хамгааллын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой хууль, журмууд

- Ургамал хамгааллын тухай хууль
- Тариалангийн тухай хууль
- Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль
- Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хууль /15.11.6/
- МУЫН ЗГ-ын 2008 оны 190 –р тогтоолоор батлагдсан “Ургамлын хорио цээр тогтоосон үед баримтлах журам”
- “Пестицид, химийн бордоо, ахуйн хортон шавьж, мэрэгч устгалын болон ариутгал халдваргүйтгэлийн бодисыг ашиглах турших журам” /2018-09-03-ны өдрийн А/319/147/353/
- “ Ургамал хамгаалахад ашиглах биологийн гаралтай бодисыг турших, бүртгэх, тэдгээрийг хэрэглэх, бүртгэлээс хасах, устгах журам” /ХХАА-н Сайдын 2015 оны А-63 дугаар баталсан/

Хүнс, хөдөө аж ахуйн яамны хүрээнд

- Хөдөө аж ахуйд ургамал хамгааллын зориулалтаар ашиглах пестицидын жагсаалт, хэрэглэх хэмжээг батлах
- Монгол Улсад хилээр нэвтрүүлэхийг хориглосон болон хязгаарлагдмал тархалттай ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлын жагсаалтыг батлах;
- Тариалангийн газрын ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлын байдалд 3 жил тутам судалгаа хийлгүүлж, тэмцэх арга хэмжээг боловсруулах
- Тариаланчдад зориулан жил бүр хөнгөлөлттэй нөхцлөөр пестицид олгох, сургалт, семинар зохион байгуулах
- Ургамал хамгаалалахад ашиглах бодис, бордоо импортлох, борлуулах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох
- Дээрх бүх арга хэмжээтэй холбогдох зардлыг төлөвлөн батлуулах

2018 онд шинэчлэгдсэн, өөрчлөлт орсон журам, жагсаалт

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ,
ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

“Пестицид, химийн бордоо, ахуйн хортон шавьж, мэрэгч устгалын болон ариутгал халдваргүйтгэлийн бодисыг ашиглах турших журам” /2018-09-03-ны өдрийн А/319/147/353/

Журамд орсон гол өөрчлөлтүүд:

- “.....пестицид, химийн бордоо нь жагсаалтад 5 хүртэлх жил байх ба цаашид импортлогч, үйлдвэрлэгч, хэрэглэгч нараас сунгах үндэслэл бүхий хүсэлт ирүүлээгүй тохиолдолд жагсаалтаас шууд хасна....”
- Жил бүр батлагдаж буй жагсаалтыг “... Захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн санд бүртгүүлж, хэвлэн нийтлүүлснээр ашиглахыг зөвшөөрнө...”

Боловсруулж буй эрх зүйн баримт бичгууд

- *“Ургамал хамгааллын арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хэрэгжүүлэх журам” - ыг боловсруулах батлуулах /Ургамал хамгааллын эрдэм шинжилгээний хүрээлэн/*
- *Газар тариалангийн үйлдвэрлэлд хөдөө аж ахуйн зохистой дадал нэвтрүүлэх хялбаршуулсан заавар боловсруулах батлуулах /НҮБ-ын ХХААБ-ын Эрх зүйн орчин- Хүнсний ногоо төсөл /*

Хэрэгжүүлж буй ажлууд

- Зүүн бүсийн аймгуудын тариалангийн талбайн хөнөөлт организмын тархалтын судалгаа
- Хөрс, ургамал хамгааллын чиглэлийн сургалтууд /Тогтвортой хөдөө аж ахуй төсөл/
- Тариалангийн талбайг хашаажуулах
- Загвар ойн зурвас байгуулах
- Гумины бордоо /ТЭДС/
- Бага оврын трактор 50-90 мх /үрлүүр, манагч, мотоблок/
- 1-3 га дуслын усалгааны системүүд

Пестицид, химийн бордооны жагсаалт

- Монгол Улсад 2019 онд Хөдөө аж ахуйд ургамал хамгааллын зориулалтаар ашиглаж болох пестицид, химийн бордооны жагсаалт, тоо хэмжээ (А/59, А/45, А/81 тушаал)
 - Хортон шавжны эсрэг – 43
 - Хог ургамлын эсрэг - 115
 - Ургамлын өвчний эсрэг - 41
 - Мэрэгчийн эсрэг - 5
- Монгол улсад ургамал хамгааллын зориулалтаар ашиглаж болох биобэлдмэлүүдийн жагсаалт (2019-02-27)
 - Биоинсектицид 14
 - Биофунгицид 14
 - Биородентицид 3
 - Өсөлт идэвхижүүлэгч 13
 - Шим бордоо 34
 - Эрдэс бордоо 2

Тусгай зөвшөөрөл шаардлагатай

Тусгай зөвшөөрөл ?

БОРДООНЫ ДОТООДЫН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ИМПОРТ, ХЭРЭГЛЭЭ

1. Тананцар ХХК /биоялзмагийн бордоо/
2. Био-агро ХХК /азофос бактерийн бордоо/
3. Хийрэв ХХК /гумины бордоо/
4. Ризобактерийн бордоо
5. Био-ундарга ХХК
6. Минерал агро /холимог бордоо, эрдэс бордоо г м/
 - Хоногт 60 тн бордоо
7. Монгол экологийн бордоо /холимог бордоо, эрдэс бордоо г.м/
 - Хоногт 150 тн бордоо
 - Нийт хэрэгцээний 30-40% хангах
 - Импортоор жилд дунжаар 3.5 тн нийлмэл бордоо

Пестицидийн өнөөгийн байдал

- Жагсаалтад буй бүх бодисыг УХЭШХ-д туршдаг ба нийт 138 төрлийн химийн гаралтай ургамал хамгааллын бодис байна. Үүнээс:
- Нэг төрлийн үйлчлэх бодисоор нь авч үзвэл 69 төрлийн бодис байна.
- Жилд дунджаар 1600-1700 тн пестицид,
- Түгээмэл хэрэглэгддэг 20 гаруй төрлийн пестицид,
- Ургамал хамгааллын арга хэмжээнд ашиглаж буй пестицидийн 80 гаруй хувийг үр тарианд, 20 –иод хувийг төмс, хүнсний ногоонд хэрэглэж байна.

Түгээмэл хэрэглэж буй бодисын нэр төрөл

Түгээмэл хэрэглэгддэг ургамал хамгааллын бодис

Д/Д	Худалдааны нэр	Үйлчлэх бодисын нэр, хувь, хэмжээ	Томьёо	Олон бүртгэлийн /CAS/ улсын дугаар
1	Каратэ, МКС	Лямбда-цигалотрин 5%	$C_{23}H_{19}ClF_3NO_3$	91465-08-6
2	Борей, СК	Имидаклоприд, 150 г/л + лямбда-цигалотрин, 50г/л.	$C_9H_{10}ClN_5O_2$ $C_{23}H_{19}ClF_3NO_3$	138261-41-3 91465-08-6
3	Табу, ВСК	Имидаклоприд, 500 г/л.	$C_9H_{10}ClN_5O_2$	138261-41-3
4	Лорнет, ВР	Клопиралид, 300г/л	$C_6H_3Cl_2NO_2$	1702-17-6
5	Алмазис, ВДГ	Метсульфурон метил 600г/кг	$C_{14}H_{15}N_5O_6S$	74223-64-6
6	Фенизан, ВР	360г/л дикамбын хүчил+ 22.2 г/л хлорсульфуруны хүчил	$C_8H_6Cl_2O_3$ + $C_{12}H_{12}ClN_5O_4S$	1918-00-9; 64902-72-3
7	Спрут экстра, ВР	Глифосат 54%	$C_3H_8NO_5P$	1071-83-6
8	Раундап, ВР	Глифосат 41%	$C_3H_8NO_5P$	1071-83-6
9	Пумасупер, ЭМВ	Феноксапроп-П-этил 7.5%	$C_{16}H_{12}ClNO_5$	71283-80-2
10	Овсюген Экспресс, КЭ	Феноксапроп-П-этил 140г/л + 35г/л Клоквинтосет-мексил (антидот)	$C_{18}H_{16}ClNO_5$ $C_{18}H_{22}ClNO_3$	71283-80-2 99607-70-2
11	Ластик Топ, КЭ	Феноксапроп-П-этил, 90г/л+клодинафоп-пропаргил, 60г/л+антидот клоквиносет-мексил, 40г/л	$C_{18}H_{16}ClNO_5$ $C_{17}H_{13}ClFNO_4$ $C_{18}H_{22}ClNO_3$	71283-80-2 105512-06-9 99607-70-2
12	Гезагард, КС	Прометрин 50%	$C_{10}H_{19}N_5S$	7287-19-6
13	Форвард, МКЭ	Хизалофоп-П-этил 60г/л	$C_{19}H_{17}ClN_2O_4$	100646-51-3
14	Зонтран, ККР	Метрибузин 250г/л	$C_8H_{14}N_4OS$	21087-64-9
15	Реглон, ВР	Дикват 20%	$C_{12}H_{12}Br_2N_2$	85-00-7
16	Гоал 2Е, КЭ	Оксифлуорфен 240г/л	$C_{15}H_{11}ClF_3NO_4$	42874-03-3
17	Гайтан, КЭ	Пендиметалин 330 г/л	$C_{13}H_{19}N_3O_4$	40487-42-1
18	Гамбит, СК	Прометрин, 500 г/л	$C_{10}H_{19}N_5S$	7287-19-6
19	Гаур, КЭ	Оксифлуорфен, 240г/л	$C_{15}H_{11}ClF_3NO_4$	42874-03-3
20	Тебу 60, МЭ	Тебуконазол, 60г/л	$C_{16}H_{22}ClN_2O$	107534-96-3
21	Манкоцеб, СП	Манкоцеб, 70%, 80%	$C_4H_8MnN_2S_4Zn$	8065-67-6
22	Максим, КС	Флудиоксонил, 25г/л	$C_{12}H_6F_2N_2O_2$	131-341-86-1

Хортон шавьтай тэмцэх бодис /16/

Нэг. 2018 онд хөдөө аж ахуйд ашиглаж болох пестицидийн жагсаалт

Д/Д	Үйлчлэх бодисын нэр, хувь, хэмжээ	Худалдааны нэр	Томьёо	Олон улсын бүртгэлийн дугаар /CAS/
1.	Дельтаметрин 2.5%	Децис	C ₂₂ H ₁₉ Br ₂ NO ₃	52918-63-5
	Дельтаметрин 2.5%	Децимон	C ₂₂ H ₁₉ Br ₂ NO ₃	52918-63-5
	Дельтаметрин 2.5%	К-Обоиль,КЭ	C ₂₂ H ₁₉ Br ₂ NO ₃	52918-63-5
2	Фенвалерат20%	Сумицидин,	C ₂₃ H ₂₇ ClNO ₃	51630-58-1
	Фенвалерат20%	Сумилланта	C ₂₃ H ₂₇ ClNO ₃	51630-58-1
3	Лямбда-цигалотрин 5%	Каратэ, МКС	C ₂₃ H ₁₉ ClF ₃ NO ₃	91465-08-6
	Лямбда-цигалотрин 5%	Каратэ, ЕС	C ₂₃ H ₁₉ ClF ₃ NO ₃	91465-08-6
	Лямбда-цигалотрин 5%	Каратокс	C ₂₃ H ₁₉ ClF ₃ NO ₃	91465-08-6
	Лямбда-цигалотрин 100г/л	Брейк, МЭ	C ₂₃ H ₁₉ ClF ₃ NO ₃	91465-08-6
4	Лямбда-цигалотрин 50г/л	Самум,КЭ	C ₂₃ H ₁₉ ClF ₃ NO ₃	91465-08-6
	Бета-циперметрин 5%	Кинмикс, КЭ	C ₂₂ H ₁₉ Cl ₂ NO ₃	65731-84-2
5	Бета-циперметрин 5%	Кинтар	C ₂₂ H ₁₉ Cl ₂ NO ₃	65731-84-2
	Зэта-циперметрин 10%	Таран, ВЭ	C ₂₂ H ₁₉ Cl ₂ NO ₃	52315-07-8
6	Зэта-циперметрин 10%	Тарацид	C ₂₂ H ₁₉ Cl ₂ NO ₃	52315-07-8
	Альфа-циперметрин 100 г/л (10%)	Цунами, КЭ	C ₂₂ H ₁₉ Cl ₂ NO ₃	67375-30-8
	Альфа-циперметрин 100 г/л	Фаскорд КЭ	C ₂₂ H ₁₉ Cl ₂ NO ₃	67375-30-8
7	Альфа-циперметрин 10%	Фастак ЕС	C ₂₂ H ₁₉ Cl ₂ NO ₃	67375-30-8
	Пиримифос-метил 500 г/л (50%)	Актеллик, КЭ	C ₁₁ H ₂₀ N ₃ O ₃ PS	29232-93-7
8	Хүхэр 750г/кг	Хүхрийн шашик/утагч/	S	7704-34-9
9	Алюминум фосфид 56%	Фостоксин /утагч/	AlP	20859-73-8
	Алюминум фосфид 570г/кг	Дафосал,ТАБ	AlP	20859-73-8
10	Тиаметоксам	Актара,ВДГ	C ₈ H ₁₀ ClN ₂ O ₃ S	153719-23-4
11	Циперметрин+ хлорпирифос	Залп, КЭ	C ₂₂ H ₁₉ NO ₃ Cl ₂	52315-07-8.
12	Имидаклоприд, 150 г/л + лямбда-цигалотрин, 50г/л.	Борей, СК	C ₉ H ₁₀ ClN ₃ O ₂	138261-41-3
	Имидаклоприд, 500 г/л.	Табу, ВСК	C ₂₃ H ₁₉ ClF ₃ NO ₃	91465-08-6
	Имидаклоприд, 700г/кг	Биотлин, ВРК	C ₉ H ₁₀ ClN ₃ O ₂	138261-41-3
	Имидаклоприд 140 г/л+Пенцикурон 150г/л	Имидамекс	C ₉ H ₁₀ ClN ₃ O ₂	105827-78-9 +138261-41-3
		Престижизагор, КС	C ₉ H ₁₀ ClN ₃ O ₂	138261-41-3+ 66063-05-6
			C ₁₉ H ₂₁ ClN ₂ O	
13	Тиаклоприд 2%	Тиаклоприд	C ₁₀ H ₉ ClN ₄ S	111988-49-9
14	Матрин &Osthole	Матрин, 1.3%	C ₁₃ H ₂₄ N ₂ O	519-02-8
15	Эмаметин бензоат -0.5%	Эмаметин бензоат	V _{1a} C ₅₆ H ₈₁ NO ₁₅ ,	155569-91-8
	Эмаметин бензоат V _{1a} + Эмаметин бензоат V _{1b}		V _{1b} -C ₅₅ H ₇₉ NO ₁₅	
16	Малатион, 570г/л	Алиот,	C ₁₀ H ₁₉ O ₆ PS ₂	121-75-5

Хог ургамалтай тэмцэх бодис /

Гербицид

1	Клопиралид, 300г/л	Лорнет, ВР	$C_6H_3Cl_2NO_2$	1702-17-6
	Клопиралид+	Рапсан, ВР	$C_6H_3Cl_2NO_2$	1702-17-6
	Пиклорам 267+67г/л		$+C_6H_3Cl_3N_2O_2$	1918-02-1
	Клопиралид 750г/кг	Хакер, ВРГ	$C_6H_3Cl_2NO_2$	1702-17-6
	Клопиралид, 300г/л+пиклорам, 75г/л	Галион, ВР	$C_6H_3Cl_2NO_2 +$ $C_6H_3Cl_3N_2O_2$	1702-17-6, 1918-02-1
2	Метсульфурон метил 600г/кг	Клиомекс, ВРК	$C_6H_3Cl_2NO_2$	1702-17-6
		Зингер, СП	$C_{14}H_{15}N_5O_6S$	74223-64-6
		Алмазис, ВДГ	$C_{14}H_{15}N_5O_6S$	74223-64-6
		Магнум, ВДГ	$C_{14}H_{15}N_5O_6S$	74223-64-6
3	360г/л дикамбын хүчил+ 22.2 г/л хлорсульфуруны хүчил	Фенизан, ВР	$C_8H_6Cl_2O_3 +$ $C_{12}H_{12}ClN_5O_4S$	1918-00-9; 64902-72-3
		Спруг экстра, ВР	$C_3H_8NO_5P$	1071-83-6
4	Глифосат 54% Глифосат 41% Глифосат 48%	Раундап, ВР	$C_3H_8NO_5P$	1071-83-6
		Раундап, ВР	$C_3H_8NO_5P$	1071-83-6
		Торнадо 500, ВР	$C_3H_8NO_5P$	1071-83-6
	Глифосат 500г/л Глифосат 24+ Сафлуфенацил 0.8 Глифосат, 687 г/кг Глифосат, 540 г/л	Пурестар,	$C_{12}H_{15}N_4O_5P$	38641-94-0
		Глибест гранд, ВДГ	$C_{17}H_{17}ClF_4N_4O_5S$	372137-35-4
		Глиомекс, ВР	$C_{12}H_{15}N_4O_5P$	38641-94-0
		Пумасупер, ЭМВ	$C_3H_7KNO_5P$	39600-42-5
		Овсюген Экспресс, КЭ	$C_{16}H_{12}ClNO_5$	71283-80-2
5	Феноксапроп-П -этил 7.5% Феноксапроп-П-этил140г/л + 35г/л Клоквинтосет-мексил (антидот) Феноксапроп-П-этил 90г/л	Фурэкс, КЭ	$C_{16}H_{12}ClNO_5$	113158-40-0
		Ластик экстра, КЭ	$C_{18}H_{16}ClNO_5 +$ $C_{18}H_{12}ClNO_{36}$	71283-80-2 99607-70-2
		Ластик Топ, КЭ	$C_{18}H_{16}ClNO_5$ $C_{17}H_{13}ClFNO_4$ $C_{18}H_{22}ClNO_3$	71283-80-2 105512-06-9 99607-70-2
	Феноксапроп-П-этил, 70г/л+антидот+ клоквинтосет-мексил, 40г/л	Клодимекс плюс,	$C_{18}H_{16}ClNO_5 +$	71283-80-2
			$C_{17}H_{13}ClFNO_4 +$ $C_{18}H_{22}ClNO_3$	105512-06-9 99607-70-2
	Феноксапроп-П-этил, 90г/л+клодинафоп- пропаргил, 60г/л+антидот клоквинтосет- мексил, 40г/л	Клодимекс плюс,	$C_{18}H_{16}ClNO_5 +$	71283-80-2
			$C_{17}H_{13}ClFNO_4 +$ $C_{18}H_{22}ClNO_3$	105512-06-9 99607-70-2
Феноксапроп-П-этил - 90 г/л + Клодинафоп-пропаргил - 45 г/л + Клоквинтосет –мексил – 34,5 г/л				
6	Прометрин 50%	Гезагард, КС	$C_{10}H_{19}N_5S$	7287-19-6

Хог ургамалтай тэмцэх бодис

	Прометрин, 500 г/л	Гамбит, СК	$C_{10}H_{19}N_5S$	7287-19-6
	Прометрин, 500 г/л	Гезадар, КС	$C_{10}H_{19}N_5S$	7287-19-6
7	Метрибузин 250г/л	Зонтран, ККР	$C_8H_{14}N_4OS$	21087-64-9
	Метрибузин 70%	Зенкор, СП	$C_8H_{14}N_4OS$	21087-64-9
	Метрибузин 700г/кг	Лазурит Т, СП	$C_8H_{14}N_4OS$	21087-64-9
	Метрибузин, 700 г/кг	Контакт, ВДГ	$C_8H_{14}N_4OS$	21087-64-9
	Метрибузин, 700г/кг	Метримекс, ВДГ	$C_8H_{14}N_4OS$	21087-64-9
8	Дикват 20%	Реглон, ВР	$C_{12}H_{12}Br_2N_2$	85-00-7
9	Римсульфурон 250г/кг	Кассиус, ВРП	$C_{14}H_{17}N_5O_7S_2$	122931-48-0
	Римсульфурон, 500г/л	Эскудо, ВДГ	$C_{14}H_{17}N_5O_7S_2$	122931-48-0
10	Хизалофоп-П-этил 60г/л	Форвард, МКЭ	$C_{19}H_{17}ClN_2O_4$	100646-51-3
11	2.4-Д этилгексилийн эфир 400г/л	Дротик, ККР	$C_{16}H_{22}Cl_2O_3$	1928-43-4
12	Пендиметалин 330 г/л	Эстамп, КЭ	$C_{13}H_{18}N_3O_4$	40487-42-1
	Пендиметалин 330 г/л	Гайтан, КЭ	$C_{13}H_{18}N_3O_4$	40487-42-1
13	Десмедифам+фенмедифам+ этофумезат 60+60+60г/л Этофумезата+фенмедифама+ десмедифама 126+63+21г/л	Бетарен Экспресс, АМ, КЭ	$C_{16}H_{16}N_2O_4$ $C_{16}H_{16}N_2O_4$ $C_{13}H_{18}O_5S$	13684-56-5 13684-63-4 26225-79-6
		Бетарен супер, МД, МКЭ	$C_{13}H_{18}O_5S$ $C_{16}H_{16}N_2O_4$ $C_{16}H_{16}N_2O_4$	26225-79-6 13684-63-4 13684-56-5
14	Оксифлуорфен 240г/л	Гоал 2Е, КЭ	$C_{15}H_{11}ClF_3NO_4$	42874-03-3
15	Хизалофоп-П-этил 125г/л	Миура, КЭ	$C_{19}H_{17}ClN_2O_4$	100646-51-3
16	2.4Д этилгексилийн эфир + флорасулам /410 г/л 2.4 Д хүчил+7.4 г/л флора-сулам/	Балерина, СЭ	$C_{16}H_{22}Cl_2O_3$	1928-43-4
			$C_{12}H_9F_3N_5SO$	145701-23-1
17	Тифенсульфурон-метил+трибенурон-метил 750г/кг Трибенурон-метил, 625г/кг +метсульфурон-метил, 125г/кг Трибенурон метил 75% Трибенурон-метил 750 г/кг Трибенурон-метил, 750г/л Трибенурон-метил, 450г/кг+Метсульфурон- метил, 300г/кг	Репани, SG	$C_{12}H_{13}N_5O_6S_2$	79277-27-3
			$C_{15}H_{17}N_5O_6S$	101200-48-0
		Плуггер, ВДГ	$C_{14}H_{15}N_5O_6S$	74223-64-6
		Нурон, ВДГ	$+C_{15}H_{17}N_5O_6S$	101200-48-0
		Тримекс, ВДГ	$C_{15}H_{17}N_5O_6S$	101200-48-0
		Суперстар, ВДГ	$C_{15}H_{17}N_5O_6S$	101200-48-0
18	Клетодим 240 г/л	Центурион, КЭ	$C_{17}H_{26}ClNO_3S$	99129-21-2
			$C_{17}H_{26}ClNO_3S+$	99129-21-2
	Клетодим, 130г/л + галоксифоп-Р-метил, 80г/л	Квикстеп, МКЭ	$C_{16}H_{13}ClF_3NO_4$	72619-32-0
	Клетодим, 240г/л	Клитомекс,	$C_{17}H_{26}ClNO_3S$	99129-21-2

Хог ургамалтай тэмцэх бодис /33/

19	Калибер-кобитокс	Эмбутокс	$C_{10}H_{10}Cl_2O_3$	1320-15-6
20	Этоксилат изодецилийн спирт 900г/л	Адью	$C_{10}H_{22}O$	25339-17-7
21	Диоктил сульфосукцинат натри+ метоксипропок-сипропанол	Агронекс Про	$C_{20}H_{37}NaO_7S$ + $C_7H_{16}O_3$	577-11-7 34590-94-8
22	Бентазон 480г/л	Базагран, ВР	$C_{10}H_{12}N_2O_3S$	25057-89-0
23	Метазахлор (375г/л)+ имазамокс (25г/л)	Нопасаран, КС	$C_{14}H_{16}ClN_3O+$ $C_{15}H_{16}N_3O_4$	67129-08-2 114311-32-9
24	МЦПА хүчил болон ди метил амины давс, кали ба натрийн давсны холимог 500 г/л.	Гербитокс, ВРК	$C_9H_9ClO_3$	94-74-6
25	Флуроксипир 350 г/л	Деметра, КЭ	$C_7H_5Cl_3FN_2O_3$	69377-81-7
26	Никосульфурон,600г/кг + тифенсульфурон-метил, 150г/кг	Дублен голд, ВДГ	$C_{15}H_{16}N_6O_6S+$ $C_{12}H_{13}N_5O_6S_2$	111991-09-4 79277-27-3
27	Дикват, 150г/л	Суховой, ВР	$C_{12}H_{12}N_2$	2764-72-9
28	Клодинафоп –пропаргил, Клоквинтосет-мексил, 80 + 20 г/л	Допинг, КЭ	$C_{17}H_{13}ClFNO_4$ $C_{18}H_{22}ClNO_3$	105512-06-9 99607-70-2
29	Дикамба +метсульфурон-метил, 359 г/л+27 г/л	ДФЗ супер, ВРГ	$C_8H_5Cl_2O_3$ $C_{14}H_{15}N_5O_6S$	1918-00-9 74223-64-6
30	Десмедифам,100 г/л +фенмедифам, 100г/л	Бицепс, 22МКЭ	$C_{16}H_{16}N_2O_4$ $C_{16}H_{16}N_2O_4$	13684-56-5 13684-63-4
31	С-Метолахлор, 960г/л	Симба, КЭ	$C_{15}H_{22}ClNO_2$	87392-12-9
32	Оксифлуорфен, 240г/л	Гаур, КЭ	$C_{15}H_{11}ClF_3NO_4$	42874-03-3
33	Имазамокс,120г/л	Парадокс, ВК	$C_{15}H_{16}N_3O_4$	114311-32-9

Ургамлын өвчинтэй тэмцэх бодис /17/

Фунгицид

1	Тебуконазол, 60г/л	Тебу 60, МЭ	$C_{16}H_{22}ClN_3O$	107534-96-3
	Тебуконазол 60 г/л	Бункер, ВСК	$C_{16}H_{22}ClN_3O$	107534-96-3
	Тебуконазол, 60 г/л + тиабендазол, 80 г/л	Виал Траст, ВСК	$C_{16}H_{22}ClN_3O + C_{10}H_7N_3S$	107534-96-3 +148-79-8
	Тебуконазол 250г/л	Колосаль, КЭ	$C_{16}H_{22}ClN_3O$	107534-96-3
	Тебуконазол, 250г/л	Фолмекс	$C_{16}H_{22}ClN_3O$	80443-41-0+107534-96-3
	Тебуконазол, 60г/л	Тебуконазол, КС	$C_{16}H_{22}ClN_3O$	107534-96-3
	Имазалил 100 г/л + Тебуконазол 60 г/л	Скарлет, МЭ	$C_{14}H_{14}Cl_2N_2O$ $C_{16}H_{22}ClN_3O$	35554-44-0+107534-96-3
2	Зэсийн сульфат 96%	Зэсийн байван	$CuH_{10}O_9S$	7758-99-8
	Зэсийн сульфат+кальцийн гидроксид 960+900г/кг	Бордогийн холимог	$CuSO_4 + Ca(OH)_2$	7758-98-7+1305-62-0
3	Пропиконазол, 390г/л	Тигул, ККР	$C_{15}H_{17}Cl_2N_3O_2$	60207-90-1
	Пропиконазол, 418г/л	Вампер	$C_{15}H_{17}Cl_2N_3O_2$	60207-90-1
	Пропиконазол 300 г/л + тебуконазол 200 г/л	Колосаль Про, КМЭ	$C_{15}H_{17}Cl_2N_3O_2 + C_{16}H_{22}ClN_3O$	60207-90-1 107534-96-3
4	Формальдегид	Формалин, 37%	CH_2O	50-00-0
5	Манкоцеб 640г/кг + мефеноксам 40г/кг	Ридомил голд МЦ, ВДГ	$C_4H_8MnN_2S_4Zn + C_{15}H_{21}NO$	8018-01-7+70630-17-0
	Манкоцеб, 640 г/кг + металаксил, 80 г/кг	Метаксил, СП	$C_4H_8MnN_2S_4Zn + C_{15}H_{21}NO_4$	8018-01-7+57837-19-1
	Манкоцеб 70%, 80%	Манкоцеб, СП	$C_4H_8MnN_2S_4Zn$	8065-67-6
	Манкоцеб 75%	Дитан	$C_4H_8MnN_2S_4Zn$	8065-67-6
	Манкоцеб +Диметоморф	Гимнаст	$C_8H_{12}MnN_4S_8Zn + C_{21}H_{22}ClNO_4$	8065-67-6+ 110488-70-5
6	Флудиоксонил, 25г/л	Максим, КС	$C_{12}H_6F_2N_2O_2$	131-341-86-1
	Хүхэр, 800г/кг	Коллоид хүхэр	S	7704-34-9
7	Хүхэр, 800г/кг	Тиовит Джет, ВДГ	S	7704-34-9
8	Тирам, 400г/л	ТМТД, ВСК	$C_6H_{12}N_2S_4$	137-26-8
	Хлорт зэс	ХОМ, СП	$(ClCu_2H_3O_3)_2$	1332-40-7
9	Хлорокись меди, 689г/кг цимоксанил, 42 г/кг.	Ордан, СП	$(ClCu_2H_3O_3)_2 + C_7H_{10}N_4O_3$	1332-40-7+ 57966-95-7
	Диметоморф 50%	Акробат, WP	$C_{21}H_{22}ClNO_4$	110488-70-5
11	Пиракlostробин 6.7% + диметоморф 81.3%	Кабро тем, WG	$C_{19}H_{18}ClN_3O_4$; $C_{21}H_{22}ClNO_4$	175013-18-0
				110488-70-5
12	Метирам 550г/кг + пиракlostробин 50г/кг	Кабрио Топ, ВДГ	$C_{19}H_{18}ClN_3O_4$ $(C_{16}H_{13}N_{11}S_{16}Zn_3)_x$	175013-18-0
				12122-67-7
13	Эпоксиконазол 62.5г/л	Опера New SE	$C_{17}H_{13}ClFN_3O + C_{19}H_{18}ClN_3O_4$	133855-98-8+175013-18-0
	Пиракlostробин 85г/л			

Мэрэгчтэй тэмцэх бодис /3 /

	Эпоксиконазол 62.5г/л Пиракlostробин 62.5г/л	Абакус ультра	$C_{17}H_{13}ClFN_3O$; $C_{19}H_{18}ClN_3O_4$	133855-98-8 175013-18-0
14	Дифеноконазол, 90г/л + тебуконазол, 45г/л Дифеноконазол, 250г/л	Оплот, ВСК Раёк, КЭ	$C_{19}H_{17}Cl_2N_3O_3 + C_{16}H_{22}ClN_3O$ $C_{19}H_{17}Cl_2N_3O_3$	119446-68-3+107534-96-3 119446-68-3
15	Пиракlostробин 17г/л трифеноконазол 17 г/л металаксил 10 г/л	Иншур,	$C_{19}H_{18}ClN_3O_4 + C_{17}H_{20}ClN_3O + C_{15}H_{21}NO_4$	175013-18-0 +131983-72-7 57837-19-1
16	Тирам, 80%	Тирам, WP	$C_6H_{12}N_2S_4$	137-26-8
17	Propamocarb hydrochloride 66.5% (722g/l)	Пропамакс	$C_9H_{21}ClN_3O_2$	25606-41-1

Мэрэгчид

1	Бромт нэгдэл 0.5%	Бромадиолон	$C_{30}H_{23}BrO_4$	28772-56-7
	Бромадиолон 0,005%	Бромадиолон RB	$C_{30}H_{23}BrO_4$	28772-56-7
	Бромадиолон 0,005%	Бродимон	$C_{30}H_{23}BrO_4$	28772-56-7
2	Изопропилфенацин 3г/л	Изоцин, МК	$C_{11}H_{20}N_2O_5$	27317-69-7
3	Триптолид 0,25мг/кг	Триптолид GR	$C_{20}H_{24}O_6$	38748-32-2

Шийдвэрлэх асуудлууд

- Пестицидийн мониторинг хийх төлөвлөгөө, хөтөлбөр боловсруулах батлуулах
- Пестицид импортлогч, борлуулагч, хэрэглэгч нарыг тогтмол / 2 жилд 1 удаа/ богино хугацааны сургалтад хамруулж гэрчилгээ олгох
- Пестицид шүршигч техник тоног төхөөрөмжийг баталгаажуулах, гэрчилгээжүүлэх
- Газар тариалангийн үйлдвэрт Хөдөө аж ахуйн зохистой дадал, Ургамал хамгааллын цогц аргыг нэвтрүүлэх, хэвшүүлэх
- Химийн бодис болон пестицидийн сав баглаа боодлыг утсгах, саармагжуулах устгалын цэг, үйлдвэрийг байгуулах /жилд ойролцоогоор 40-50 мян сав/
- Импортоор орж ирж буй пестицидын чанар, найрлагыг тодорхойлох лабораторийн хүчин чадал болон түүнд ажиллах лабораторийн ажилчдыг чадавхижуулах
- Жагсаалтад ороогүй нэр, заавар нь үл мэдэгдэх пестицид орж ирэхээс сэргийлэх зорилгоор хилийн хяналтыг сайжруулах

Шийдвэрлэх асуудлууд

- Ургамал хамгааллын тухай хуульд дараахь асуудлыг тусгах:
 - *Пестицид, түүний менежмент, пестицидийн мониторинг*
 - *Газар тариаланд ашиглаж буй бордооны /биологийн гаралтай/ асуудал гэх мэт*
- Хөнөөлт организмын ерөнхий болон нарийвчилсан тандан судалгааг тогтмол хийх
- Судалгааны үр дүнгээр хөнөөлт организмтой тэмцэх арга хэмжээг боловсруулах, хэрэгжүүлэх
- Дор дурьдсан арга хэмжээг хариуцан явуулах Үндэсний ургамал хамгааллын албатай болох эсвэл Ургамал хамгааллын хэлтсийг ХХААХҮЯ-д байгуулах

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ,
ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

Анхаарал тавьсанд баярлалаа